

СВОВОДА
UKRAINIAN NEWSPAPER
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.
Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly \$5.40.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

Фальшиве уявлення про ЗСА

Не раз можна прочитати й почути, що „всі“ американське суспільство заражене лівими тенденціями — доказом чого нібито є демонстрації студентів, муринські заворушення, походи проти війни у В'єтнамі, палення рекрутаційних карток та явище гіппісів. Насправді воно зовсім не так. Фальшиве уявлення про Америку створює гін до сенсаций, внаслідок чого перше місце в американських газетах, в радіо й телевізії знаходять події негативного характеру, — бешкети, злочини, авантюри. Про такі позитивні речі, як, наприклад, будівництво нових церков, лікарень і шкіл, про зріст студентів і молоді й щораз виразніші настрої проти страйків і авантур, що шкодять нормальному ходові науки, про зріст консервативних настроїв у широкому громадянстві не пишеться, бо це неначе нормальні речі, які нікого не хвилюють.

А тим часом дійсність в Америці перечить поглядові, ніби ліві ліберальні ідеї йдуть тут горою. „Радикальні ідеї раптово занепадають, консервативні ідеї ширяться“ — чи тасмо в загальній оцінці подій у поважному тиждень журналі „ЮС Ньюс енд Ворлд Ріпорт“ з 6 травня ц. р. І це логічне й зрозуміле явище: люди хочуть ладу, люди зтомили вуличними заворушеннями, стривожено зростом зло інстинкту й нахилилися на маючу меншість своїх тенденцій великий більшість народу. Наглядним доказом таких настроїв є щораз більша нехті Конгресу супроти таких видатків у теперішньому воєнному часі, які спричиняються до величезного бюджетового дефіциту й тим самим породжують загрозу інфляції. Те саме в політичній діяльності: сенатор Роберт Кеннеді, який втілює велику популярність, після проголошення своєї кандидатури у президентських виборах стягнув на себе з різних сторін гострі слова критики за свою поведінку в різних справах, а його „блискавична“ кампанія, яку уможливили йому його мільйони, має менший успіх, аніж він сподівався. Тому й знайшлася поважна частина демократів, які переконали віце-президента Гюберта Гомфрі, щоб він зголосив свою кандидатуру, і коли він це зробив, його кандидатура має поважні шанси на успіх.

Як годі оцінювати ціле місто й цілу країну з якоїсь рідної погані міської діяльності, так годі оцінювати відносин в народі й країні з деяких негативних подій. Загальний настрій у ЗСА куди кращий, аніж думають песимісти.

Мур, що вальтєся

Світова преса повідомила, що частина відомого берлінського муру ганьби, збудованого комуністами, щоб відокремити Східний Берлін від вільного Західного Берліну — завалилася на відтинку біля річки Шпрее. Звичайно, обвалилася та стіна внаслідок підмивання ґрунту підземними водами, комуністи залагають свій „мур ганьби“, але — чи надовго? ..

Весняними водами вирують події в Центральній і Східній Європі. І за всіма тими подіями чути одну вимогу: дайте нам свободу! Цю вимогу ставлять не тільки першою українська інтелігенція, і не лише польські студенти, підтримувані чеськими та словацькими. Коли б у Чехо-Словаччині йшлося лише про вимоги частини студентів, то Москва не припинила б раптово дозволу збіжжя до тієї країни. Коли б у Польщі йшлося тільки про групу письменників та студентів, недовольну комуністичним режимом Москви, то там не провалилися б такі масові чистки в партії, як їх провадять тепер. Коли б Румунія хотіла тільки права провадити своє господарство без вказівок Москви, то її делегати не покидали б світового комуністичного з'їзду, а московська преса не промовчула б Румунії, як це робить тепер — нібито такої країни не існує на мапі Європи... Є відомості, що і в Угорщині, яка вже підіймала свого часу революцію проти московсько-комуністичного панування, йде завзата внутрішня боротьба між членами уряду Я. Кадара: одні за послух Москві, інші — за те, щоб відійти від неї далі, ніж відійшла Югославія.

„Мур ганьби“, яким Сталін старанно відгороджував „світ комунізму“ від світу свободи, вже розвалюється не тільки в Берліні. Вільнолюбні ідеї проникають із Заходу на Схід, і в самих країнах з комуністичним режимом наростають знізу, мов ті весняні води...

Можна ще латати мур, можна переслідувати, заарештовувати та в'язити у тюрмах і таборах, можна видавати накази й „укази“, як це й робить Москва, але вже годі загамувати зростаючий з кожним днем порив народів до свободи і державної незалежності.

Улас Самчук

НАША ДЕРЖАВА БУДЕ, БО ВОНА МУСИТЬ БУТИ

(2)

Але також саме за цю свідомість треба не лише пам'ятати, але й за неї вперто боротися. Український народ за час свого історично-хресного шляху мусів затратити й затратив дуже багато потрібних йому животворчих складників життя. Він, наприклад, майже цілковито затратив таку важливу соціальну, господарську й культурну функцію, як місто. Наш український народ затратив, або у великій мірі затратив, одиак важливий інстинкт так званої політичності, концентрації акцій в обороні своїх основних життєвих потреб. Місто, як центр плекання інтелекту й політики, як координація інтелекту, це ті дві підстави, матеріальні й разом духовні бази, що на них будується кожний державний організм. Особливо наш сучасний вік, наша доба — це доба інтелекту, це не тільки земля, але й надземля, не тільки атмосфера, але й стратосфера. Це техніка, це компютер, це суперсонічний рух.

І, дивлячись саме з тієї точки погляду, ми бачимо, яке неймовірне спустошення внесено до нашого дому внаслідок підневільного, колониального ставлення, що його широко практиковало на землі наших предків. Бо мусимо собі пригадати, що народи Європи, а також народ Америки, цілу свою теперішню цивілізаційну ситуацію задовчують діянням великого культурного процесу минулого, XIX століття. Це тоді, у минулому столітті, народи оформлювалися політично й творили свободні суверенні держави, це тоді виростили найбільше культурні надбання народів у усіх ділянках життя, це тоді з'явилися найбільші мистці, письменники, найкращі вчені й хіміки, найбільші будівничі, найбільші політики, найбільші науковці. Це тоді людина почала користуватися силою пари, силою електрики, силою води, силою повітря. Це тоді зародилися авто, літак, телефон, радіо, кіно... Це все сталося тому, що людина європейської культури настільки вирізнялася, що могла піднятися на цю висоту своєї цивілізаційної задоволеності.

Але не українська людина. Ми знаємо з нашої історії, що українська людина того часу безнадійно боролася за свою людську ідентичність. За право говорити своєю рідною мовою. За можливість врятувати народ від якогось віршика, за маленьку газетку, яку треба було друкувати за кордонами Росії. Народ, який за гетьманщини мав усі ступені від найнижчих народних до найвищих університетських, школи, в XIX столітті майже тотально був неграмотним, не мавши ні одної навчальної установи своєю рідною мовою.

Розуміється, що такий народ був змушений залишитися на ціле століття позатворчим процесом світу, і, розуміється, що все це він завдавав московській колоніальній системі, яка привела нашу країну до такого трагічного стану... Але насувається питання: чи та ситуація змінилася у наш час? Розуміється, що наша країна пережила страшний, кривавий, народоубивчий революційний, а також дещо змінювався. Наприклад, сама імперія з білої стала червоною, на троні російських царів засіли російські диктатори. Але чи від цих змін кольорів і титанів змінився основний, засадничий тон цієї політичної доктрини? Найкращий доказ цьому оця наша тут присутність в ролі вигнанців, які приходять аж сюди, до Вашингтону, щоб з цього місця протестувати. Проти чого? Проти того, щоб наш народ там, у домі, на вулицях своєї столиці Києва мав право говорити своєю рідною мовою. Щоб його там насильно не русифіковано, щоб поліція перестала втручатися до справ нашої культури.

Сотні тисяч українських патріотів вигнано за кордон, сотні тисяч українських патріотів вивезено на Сибір, сотні тисяч українських патріотів ув'язнено по тюрмах і розстріляно масовими розстрілами. За те тільки, що вони змагаються за свої елементарні права жити на своїй історичній землі життєво нормальних, свободних громадян, а не кабалами колоніальних рабів. Чи ж це не розпач, коли хтось із нас хоче написати листа в Україну — то пише адресу московською мовою з остраху, що адресата вважатимуть за „буржуазного націоналіста“, а тим самим кандидатом на вивіз до Сибіру. Знаючи ж ми український письменник Іван Дзюба у своїй книзі „Інтернаціоналізм чи русифікація“ подає цілий том неймовірних фактів, неймовірної нахабної, впертої русифікації українського народу. „Невже ми мусимо заставити чекістів слідувати за тим, щоб іноземці вивчали російську мову? — питає один з московських шовіністів на якомусь там з'їзді партії.

На це автор книги відповідає, що так як тепер зав'язано, з пристрасною стежкою вони за мовою українською й всім тим, що з нею пов'язане, не було ще ніколи. Про це можна написати гори книг, бож, як каже автор, „зворушлива опіка КГБ над справами української культури триває не один рік і обіймає різні форми цієї роботи“. Правда, серед усіх цих форм останнім часом забирає гору одна: зубодробильна — заперіть, пресес, ізолювати!

Царська, абсолютно парська, валусівська до останньої літери тактика з XIX століття. Лише тепер вона поєднана з ще більшою настирливістю і ще більшою

КАТЕДРА СЛОВ'ЯНОЗНАВСТВА В ОТТАВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Хоч в порівнянні з Саскатунським та Манітобським університетами катедра слов'янознавства в Оттавському університеті молода, — існує всього 20 років, все ж таки вона встигла вже відзначитися, як один із найдальніших слов'янських навчальних осередків у Канаді.

За час свого існування слов'янська катедра в Оттавському університеті пройшла досить велику зміну. Осередок цей почав діяти у навчальному році 1947-1948, спершу, як Східно-Европейський Дослідний Інститут. У 1952 році цей Інститут був зорганізований на катедру Слов'янознавства, яка в той час мала три відділи: український, польський і російський.

Тому, що наприкінці 1940-х років прибувало до Канади багато нових поселенців із Східної Європи, які або мали закінчену університетську освіту, або пройшли спеціалізацію у слов'янознавстві, — програму укладалися спершу під кутом науково-дослідної праці та під кутом вищих студій на отримання ступеня магістра та доктора філософії. Повну реорганізацію катедри слов'янознавства і переклад її на стисло філологічну програму навчання здійснив проф. Костянтин Віда, який від 1952 року почав працювати викладачем в Оттавському університеті. А 1957-го року став головою Катедри Слов'янознавства.

Отже, крім загальнослов'янських предметів, що зобов'язують усіх студентів, як: старослов'янська мова, слов'янське мовознавство, введення в порівняльну

слов'янську філологію, методологія слов'янської філології, історія й культура слов'янських народів, порівняльна слов'янська література, слов'янські народи Союзу та інші, — катедра слов'янознавства дала мас три національні відділи: український, польський і російський. В кожному з цих відділів курси читаються з мови й літератури, як головних предметів, та з історії й методології, як допоміжних предметів.

Це означає, що студенти можуть спеціалізуватися або в галузі мовознавства, або в галузі літератури всіх трьох згаданих вище слов'янських народів.

Донедавна найбільш розвиненою програмою на катедрі слов'янознавства була програма вищих курсів. Однак, протягом декількох років катедра постійно поширює програму і на так звані нижчі курси для бакалаврату (бachelor). І так, щоб досягнути ступеня бакалавра, студенти можуть вибирати слов'янські предмети або в групі з загальної програми, або в групі спеціалізованих курсів (а-nore).

Не зважаючи на те, що протягом останнього десятиліття навчання російської мови й літератури в північноамериканських університетах стало дуже популярним, в Оттавському університеті досить велика кількість студентів виписує також українську мову та літературу й спеціалізується в університеті. Більшість цих студентів — українці, але є й інші національності.

Донедавна у катедри програма нижчих курсів

безоглядністю. Знаємо, що сталося зі справами української культури після революції. Коли то зликувалося розстріляти й засланними білими тисячі українських письменників, поетів, мистців, науковців, коли людей забивали ножами, і вони зникали безслідно, коли були знищені такі люди, як Микола Хвильовий, Микола Куліш, Лесь Курбас і сотні, сотні інших.

Розвиток у катедри культури досить розстріляно, а рештки, що залишилися, являють до цього часу являють найжалюгідніші залишки, пірнувши морального й творчого порядку.

А коли після останньої війни з цих руйн почали виникати нові обрешітки культурно-творчої появи, вони негараздо звернули на себе „батьківську опіку“ того самого зловесного КГБ.

Масно знов цілі стоси матеріялі й цілі серії імен, які, уявляючи за якою чергою, свідчать про нову ліквідаційну хвилю української культури під колоніальною опікою московських імперіалістів.

Шовінізм тупих русотів виходить знов на поверхню у своїй знайшій повторній і нищівній подобі. Документи з України, зібрані Вячеславом Чорноволом, говорять до нас дуже знайома, старою, традиційною мовою про брудне московське без-

прав'я, не зважаючи на те, що в цілому світі — білому, чорному, жовтому — зникають старі колоніальні практики, а лише в одному світі червоного московського імперіалізму ці практики далі бують з усією огидною безоглядністю.

І так само, як і за царів, коли ми хочемо надрукувати вірша з українським змістом, тікаємо з цим як сюди, до Америки, коли хочемо сказати слово правди про нашу справу, можемо казати про це лише поза досягом КГБ. Мову там дозволено, але так дозволено, що нею мало-хто відважиться заговорити на вулиці Києва чи Львова, бо за це можна потрапити в кандидати на вивіз до Сибіру.

Подумаймо, в якій неймовірній, розпачливій духовній атмосфері мусить жити один із європейських народів у часі Об'єднання Націй, коли своїх прав домагаються готтентоти й бушмени Африки! Подумаймо, яка атмосфера панує у наших столицях, наших містах, наших селах, коли до кожного сказаного слова прислухається окупантська явна і таємна поліція... І подумаймо, що це за моторошний монстр та влада, яка запроваджує таке величезною країною, спираючись на таку дику доктрину поневолення.

(Закінчення буде)

мала лише декілька предметів з української мови. В рамках поширення програми українознавства 1967-1968 навчального року введено новий курс: українська література XX ст., що йогоступного року будуть читатися ще два курси: українська поезія та українська проза XIX ст.

Якщо йдеться про вищі студії в галузі української мови й літератури, то Оттавський університет у цьому відношенні має найширше опрацьовану в Канаді програму для осагнення ступеня магістра та доктора філософії. І протягом останніх 20 років багато студентів завершили тут своє навчання і тепер працюють як викладачі чи науково працюють в різних канадських та американських університетах, коледжах і середніх школах.

У програму вищих студій входять такі курси: історична граматики української мови, розвиток української літературної мови до XIX ст., українська літературна мова XIX і XX століть, українські діалекти та ін., а в галузі літератури: українська література візантійського періоду, українська література XVII і XVIII століть, українська література від Котляревського до Шевченка, українська класична й романтична проза, українська реалістична повість, українська драматургія XIX ст., українська лірична поезія XIX і XX століть, українська радянська література та окремі курси, присвячені важливим літературним творам, як „Слово о полку Ігоревім“, або творчості окремих письменників, як Тарас Шевченко, Іван Франко, Лесь Українка та ін. Із допоміжних предметів тут читаються декілька курсів з історії України, як: Держава Київської й Галицької Русі, Церковна унія в Україні, Україна XVII і XVIII століть та окремі курси: методологія дослідів української літератури.

Як і в більшості канадських та американських університетів, для того, щоб отримати диплом магістра чи доктора, треба прослухати достатню кількість курсів, скласти всі приписані іспити і написати та захистити наукову дисертацію. Зрозуміло, що вимоги для докторської дисертації багато вищі, як для магістерської. За останніх 20 років всіх магістерських дисертацій на катедрі слов'янознавства в Оттаві захищено 68, а докторських дисертацій — 14. В тому числі українських дисертацій на ступінь магістра було 23 і 10 докторських дисертацій. Тепер 8 кандидатів готують свої магістерські дисертації, а 5 пишуть докторські праці з українознавства.

Так у загальних рисах представляється справа слов'янознавства, а зокрема стан навчання української мови й літератури в Оттавському університеті. Наскільки важливими під національним і державницьким оглядом є українознавчі та й взагалі слов'янські студії — це вже загальновідома істина.

О-ст П-ів

НА ТЕМУ ДНЯ

Збіта платівка

Комуністична партія ССРП, нехтуючи Рокоч, Прав Людини, далі чинить „спротив масовим домаганням більшої свободи, в тому числі мистецтва, науки, кіно, музики та ін. видів мистецтв. У найновіших постановках ЦК КПРС, не нажучи вже про формальні новотворення тих постанов у так званих республіках СРСР — всюдипідкреслюється „битва ідеологій“ і потреба якнайшпичіше „поборювати всякі прояви чужої ідеології“.

Що за цим криється, виразно показав з'їзд мистців-малювачів УССР, який саме відбувся в Києві. В постанові ЦК КПУ з нагоди того IV з'їзду Спілки Мистців УССР, надрукований в „Молоді України“ з 24 квітня, виразно вказано, що партія забороняє мистцям мати власну думку, власний підхід, забороняє шукання власних тем. Особливо підкреслюється наступне:

„Спілка Художників покликана твердо відстоювати високі принципи совєтського мистецтва, вести неперемінну боротьбу проти провакції в українське образотворче мистецтво, занепадницьких б у відхиленнях ідей, проти аполітичності, формалізму...“ Сказано також, що можна і чого Москва від мистецтва бачає: славити компартію, Леніна, СССР, комунізм. У доповідях на з'їзді в Києві мистці один за одним „зв'язували“ та „дикували партії“, як і за Сталіна, за П „допомогу“ в їхній творчій праці.

Дійсно, важко знайти в новітній прикладі потопання прав людини, як це було у випадку із з'їздом українських мистців пензля в окупованому Києві саме тоді, коли в Тегерані працює Міжнародна Комісія „Прав Людини“.

Переслідування вільної творчої думки в СССР стоїть не тільки працівників образотворчого мистецтва. Граючи на давно збитій патефонній платівці „Партиї в мистецтві і літературі“, чого вимагав іде Ленін 50 років тому, Москва продовжує судами, терором і „указами“ здушувати вільну думку, стримувати розвиток творчості, що є одним із найбільших злочинів проти людини і людства.

УКРАЇНЕЦЬ — СЕКРЕТАРЕМ СПІЛКИ ПИСЬМЕННИКІВ КАЗАХСТАНУ...

Одну делегацію з України воював по Алма-Аті Федір Моргун, який виявився... секретарем Спілки Письменників Казахстану! Як це трапилось, „Література України“ не повідомляла, але в числі з 23 квітня надрукувала кілька його віршів, у тому й один, сповнений туго за рідною землею. Вірш, написаний в 1966 р., закінчується словами:

„Воскресни все! Хай знову стануть зримики Далекі діні... Щоб знову... Тільки ж ні... Щось нагадає лиш вірш старою римою, А пишеться про збідніше в нім!“

Легко уявити добродушну чи примусову роль такого Моргуну у Спілці Письменників Казахстану, де він є одним із перших носіїв... русифікації.

гроші, щоб поїхати за кордон. А той масток, то родина спадщина по батькові, і опікуном того мастку є той самий старий пан. Всі інші мастки молодий пан узяв продав раніше, а гроші прожив, а цей родинний масток то вже останній, і без дозволу опікуна продавати його не вільно. Тому старий пан приїхав аж сюди, в цю „ліру“, як називав він наш Кам'янець. Начальниця все його просла не кричати. Але ті локці і покіоки, хоч не розуміють по-французькому, догадалися, в чому справа.

Старий казав, що той молодий пан уже давно має би служити при війську, тож тепер мусить їхати з ним до Петербургу. (Далі буде)...

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина III

НАТАЛІЯ

(24)

Але всі навколо, і в сусідстві, і знайомі в місті, обдивлялися Наталю, хвалили, любувалися нею. Навіть Янкель, на що вже старий крамар, і той цмокав та примовляв, що нема в цілому місті кращої панночки, як панна Наталія. Що вже правда, то правда.

Але найбільший ефект зробила вона на офіцерів. Вони зовсім подуріли. Швенділись туди й сюди, щоб зайвий раз перейти поглядом на хоч поглянути на красуню-панночку. Почали заходити до пані-матки, ніби треба те або інше, а при тому презентували то якісь квіти для панни Наталі, то якісь солодощі. Не подобалося це мамі. Зовсім можуть

дівчині голову закрити, а за ніякого воюку дочки вона не віддасть. А тут ще й той руский „барин“ почав учачи — ну, просто дихати не дають та й годі! Ще добріше, що Наталія не то не цікавиться тими всіми кавалірами, а навіть сміється з них.

— „Замолода ще, — думала собі мама, — ще в ній не прокинувся інтерес до хлопців“. — Не знала, не могла йти в голову прийти, що для Наталі ті всі провинційні каваліри здавалися не вартими уваги, нудними й нецікавими тому, що було у неї загато високе мріюло, був у неї зразок людини, до якого трудно було дорівнятися. Але чому стала з Нато-

лею така раптова зміна? Чому вона так лийно розвільна, чому стала такою привабливою? Цвіт дівочий зачавно зв'язаний з коханням. Досвідчені люди давно спостерегли цей зв'язок, і с наші народні прислів'я: „Гарна дівка, як засватана“. Чому? Тому, що коли дівчина знає, що вона подобається, що за нею хтось упадає, її кохає, то ця свідомість дає їй радість, приваду, і вона розвиває, як квітка, і наваки — покінє на дівчина в'яне і маріє на очах.

Неприсмислово для Наталі сторінок пошту вдома було те, що мати написала вчити її господарству. Усе повторювала, що жінка, яка не вміє ні варити, ні спекти, не варта нічого, що люди таку жінку не поважають і що така жінка є татгарем і чоловіком і ганьбою для родини. Ці речі Наталі дуже не подобалися. Не любила вона господарювати так само, як її покійний батько, так само

була зовсім непрактична, а що вже ходити по крамницях та ярмарках, вибирати, прицінюватися, торгуватися — то було для неї просте нестерпне.

— Та тебе обрэхус кожний дурень, бо зразу побачить, що ти не маєш глузду у тому пансіоні вчати? І що ти в світі будеш робити? Чоловіка свого власного ожечратиш та з торбами по світі будеш ходити, як не набереш розуму.

Наталія мовчала, а мати бачила, що не доходить її слова до доччиного серця. Сиділа мала надію, що Наталія ще буде молода, а в тому пансіоні ні світу ані людей не бачить. Хіба як віддається та муситиме господарювати, то чоловік і життя навчаті її. Де ж такі видано? Книжку до рук, а там хоч трава не росте! Забили в тій школі тільки книжками дитини паморочки.

HELP WANTED MALE

**ПОТРІБНО
ЛІНОТИПІСТА**
ДО ДРУКАРНІ "СВОВОДА"
Платня після умови. Добрі умови праці,
бенефіти.
Зголошуватись:
СВОВОДА
83 GRAND STREET JERSEY CITY, N.J. 07303
НЕ 4-0237 або телефонувати: з Нью-Йорку BA 7-4125

**Tool and Die Makers
(Jigs and Fixtures)
General Machinists
(Must run all tool room machines)
Toll and Gage Inspectors
Machine Parts Inspectors
Sheet Metal Process Inspectors
(Paint Alodine)
Template Makers - Sheet Metal
Lathe Operators
Layout - Setup - Surface Grinding**
Call 539-0300, Ext. 251
8 AM - 4 PM Mon. thru Friday
MISSILE & SPACE DIVISION - MICHIGAN
LTV AEROSPACE CORPORATION
NORTH GATE
VAN DYKE at 16 1/2 MILE ROAD, WARREN, MICH.
An Equal Opportunity Employer
M/F

Праця
MALE

**POLY BAG MACHINE
OPERATORS**
Досвідчені. Добра платня.
Юніон бенефіти. Simplex
Roto & Scheldahl
operators. Ask for Bob.
387-0900

HOUSEMAN WANTED
Must be a good cleaner & all
round worker. See Mrs. Conlin.
Executive housekeeper.
Sherry Netherland
181 5th Ave. N.Y.C.
EL 5-2800

**GAS STATION
ATTENDANT**
with truck tire experience.
Convenient to subways.
Har Mid Service Station
120 Harrison Avenue
Brooklyn, N.Y. EV 4-8833

КРАЯЧ
для чоловічих і хлоп'ячих одя-
гів. Мусить говорити по-англ.
(201) 622-2295

MALE FACTORY HELP
for Westbury, L.I. plant. Assem-
bly department, no experience
necessary, light assembly work.
MACHINE OPERATORS
Experience preferred but not
necessary. Openings day and
night shifts.
PORTER
No experience necessary. Over-
time. All Co. paid fringe bene-
fits. Call 516 ED 4-5104

**ДО ЛАДОВАНИА
ВАНТАЖНИХ АВТ**
(Express truckers): Нью-Йорк, досвід,
рекомендації, юніонна платня,
всі бенефіти. Постійна праця,
лічба праці. Jersey City Area.
(201) SW 8-5151
(212) BA 7-8110

Foreman
для кравецької першорядного
чоловічого одягу.
R. Meledant
54 East 66th St. N.Y.C.
EL 6-1123

Пресман
до Heidelberg-Zylinder, Platen &
Miehle Vertical. Також місце
для асистента пресмана. Всі
бенефіти.
Tel. (201) MI 2-1859

WELDER - HELIARC
з досвідом. Постійна праця,
різні користи. 7:30 - 4 год. Ви-
нагорода за умовою. Потріб-
ний також робітник до верста-
ту з досвідом. Добра зарплата,
постійна праця. 7:30 - 4 год.
Гарні умови праці.
Hicksville Area.
(516) GE 3-3431

ПЕКАР
Нарада у великому торговель-
ному підприємстві з роздрібно-
ю продажем в околиці Гам-
сенсая. Потрібний досвід в
усіх пекарських та цукорни-
х виробках. Треба вміти ва-
жити. Просимо звернутися до
Mr. Lynch
Packard Bamberger Food Dept.
890 Main St., Hackensack, N.J.

FOREMEN
Electronics assembly plant
requires an experienced fore-
man to supervise assembling
with mechanical background.
excellent opportunity for ad-
vancement. Good company
benefits. Call for interview,
9 to 4. Griffiths Electronics,
1201 E. Linden Avenue
Linden, N.J. 925-7800

Праця
HELP WANTED MALE

**ДО ВТИНАННЯ
ТРАВ**
і праця в городі. Мусить
говорити по-англ.
Cedar Park Cemetery
Forest Ave., Paramus, N.J.
(201) 282-1100

**AUTO MECHANIC or
LUBE MAN**
with towing experience. Salary
open. Paid vacation, holidays,
etc. Good benefits. Peekskill
vicinity.
(914) PE 7-9680

AUTO BODY MAN
Добра нагода для підвищен-
ня. Досвідчений.
Martins Body Shop
690 South 2nd Street
Plainfield, New Jersey
Call (201) 755-2445

**ПОТРІБНО ДОСВІДЧЕНИХ
ОПЕРЕТОРІВ**
при дитячій спортивній одязі.
Секційна праця або цілість.
Постійна праця круглий рік.
Юніонна фабрика, 35 год. тиж-
нево. Праця бл. дому.
Laura Dale Inc.
580 Gotham Parkway
Carlstadt, N.J. 201 935-1400

**MAINTENANCE
MACHINISTS**
Постійна праця, 5 днів в тиж-
ні, не відпочивати, мусить мати
досвід. Інтерв'ю в будні 9-4.
National Musical String Co.
120 Georges Road
New Brunswick, N.J.
(201) 545-0088

AUTO BODY MAN
Top pay plan for qualified man.
Company supplies family hospi-
talization and major medical,
excellent working conditions
plus potential of earning \$12,000
annually. Apply to or call Mr.
Fegatelli, Charlie Collins Chev-
rolet, 12th St. and Blvd., Bayona-
re, N.J. (201) 339-3353, 4 blocks
after coming off Bayonne
Bridge.

**AUTO MECHANIC
FOREMAN**
Mature. Highly experienced
wheel alignment mechanic. Take
over Front End Dept. Major
N.Y.C. Tire Dealer. Unusual op-
portunity for right man to earn
top salary.
WA 5-1516

PAPER CUTTER
Experienced to operate Sey-
bold paper cutter.
Empire Book Bindery
118 Leonard Street
Jersey City, N.J.
Call (201) 655-8975
New Jersey Area

Праця
FEMALE

SAMPLE HAND
при дитячих сукнячках. Цілість
одягу. Також кравецька. Дуже
знайти англ. мови хочете.
Постійна праця.
Tel.: LO 4-3971

CLERK-TYPIST
To assist correspondence de-
partment. Many employee bene-
fits. Good advancement poten-
tial.
Luxor Lighting
350 Fifth Avenue, Room 5208
Empire State Building
(212) LO 5-4800, Ext. 26

**ДОСВІДЧЕНІ
ОПЕРЕТОРКИ**
машин до шиття. Добра плат-
ня, бенефіти + бонус.
Munro Products
61 Greenport Avenue
Brooklyn, N.Y. EV 3-2128

ЖІНКА
для загального чистлення, літ-
ній ресорт - Highlands, N.Y.
Життя на місці, приємні умо-
вини праці. Праця від зарп.
Villa Baglieri, 914 883-9344

МЕДСЕСТРА
до операційної залі. Малий
шпиталь, 7-8 шифти. Праця бл.
дому. Великі бенефіти, приєм-
ні умови праці.
Tel. 433-2818
Greenview Hospital
1835 Kennedy Blvd.
Jersey City, N.J.

ПОКОВИКИ
Життя на місці. Висока плат-
ня, мильний одяг.
Westport Mails Center
8 Myrtle Avenue
Westport, Conn. 203 286-4282

**Physical
Therapist**
For physical therapy Dept. in
pediatric hospital. Under the
direction of a physician. 20 mi-
nutes from midtown Manhat-
tan. Good salary & working
hours. Pleasant atmosphere.
Contact Sister Miriam Ruth
BA 4-0400

**АСИСТЕНТКА
ГОСПОДІНІ**
Престижний готель в серед.
Мангеттені (200 кілометрів). Доб-
ра платня, кращі бенефіти.
Відповідальна, енергійна жін-
ка, з досвідом провадження
дому і наглядом, наданням
постійна нагода.
Hotel Algonquin, MU 7-4408

**АСИСТЕНТКА
ГОСПОДІНІ**
Чоловік і жінка в зрілому ві-
ці. Праця денна і вечірня. Доб-
ра нагода для відповідних лю-
дей. Голоситись:
Snack Bar
Floyds Discount Store
Jericho, L.I. (516) 931-7418

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО ОСЕРЕДКУ "ТРИЗУ-
БА", ЧОТИРОКРАТНОГО ЧЕМПІОНА ЗСА, В СПРАВІ
ДУЖЕ ВАЖЛИВІ І ЗОБОВ'ЯЗУЮЧІ КОЖНУ
УКРАЇНСЬКУ ЛЮДИНУ

Дорогі українці:

Оцим звертаємося до Вас
в дуже важливій справі, яка
є справою загально україн-
ського значення.

Як Вам певно відомо з прес-
и та телевізійних екранів,
на терені Америки, у Філа-
дельфії, діє українська спор-
това дружина "Тризуб", яка
здобула вже чотири рази
чемпіонат ЗСА, відомо в
спортовому американському
світі під іменем "Юкрейніс
Нешонелс".

Почавши від 1960 р. "Три-
зуб" - "Юкрейніс Нешо-
нелс" майже щорічно впису-
ється на сторінки "Енцикло-
педії Британіки", він комен-
тований майже щотижня на
телевізії, в радіо, та в англо-
мовній пресі. Кожнорічно на-
ша дружина грає за кордо-
ном, або приймає в себе до-
ма як гостей дружини з різ-
них країн світу. Останньою
вдбула наша дружина троє
змагань з великим успіхом,
в Ель Сальвадорі, в середу-
чій Америці, де вона грала
як репрезентатив Америки, де
кожного разу понад 40 тисяч
глядачів вітали її спонтан-
ними окликами "Віва Укра-
їнінос". Все це ознайомлює
чужинний світ з Україною
та популяризує наше націо-
нальне ім'я в Західній Пів-
кулі, а посередньо і в інших
частинах світу, що й було до-
сі та буде на майбутнє ос-
новною радією існування та
діяльності "Юкрейніс Нешо-
нелс".

Відомого ж як державні
на роді використовують
спорт для своїх престижних,
національних, культурних, а
навіть політичних цілей, для
лучи на не величезні фінан-
си, різні мільйонери - мейнати
підтримують своїми грошми
спортивні дружини та їхні
ідеї.

Дотепер наша спортова
дружина "Тризуб" - "Юк-
рейніс Нешонелс" пробива-
лась серед тяжких фінан-
сових умовин завдяки жер-
твенності горстки ідеалістів
та симпатиків, однак це не
дає підстави для належного
розвою та діяльності нашо-
го Товариства і використання
ним тих можливостей, що
їх для популяризації украї-
нського імені і справи по-
сідас, багатократний чемпі-
он Америки (ЗСА) - "Три-

зуб" - "Юкрейніс Нешо-
нелс". Трудючі в цьому на-
прямі спричинили тільки бра-
ком фондів.

Репрезентативна дружина
"Тризуб" - "Юкрейніс Нешо-
нелс" має запрошення від
південно - американських, а-
зійських і європейських, ве-
ликих футбольних клубів
відбути в них дома по кілька
змагань. Це безсумнівно да-
ло б верховну згоду спричи-
нилося до повного розго-
лосу українського імені на
цих теренах, але відповідати
на ці та інші запрошення,
зможє наше Товариство тіль-
ки тоді, коли вдасться змо-
білізувати такі фонди, які
дали б змогу покрити зв'я-
зай з видами витрат, осо-
бливо на скріплення дружи-
ни та її вираження.

Це є свого роду мораль-
ним виправданням, чому У-
права нашого Товариства
дозволяє собі турбувати Вас і
просити Вашої допомоги.

Екзекутива Центральн UK
КА, на своїй засіданні 29
березня в Нью-Йорку, ріши-
ла, підтримати заходи УСО
"Тризуб" в справі збіркової
акції на дальшу користь
пропаганди українського іме-
ня на спортивних площах А-
мерики й інших країн.

Не маючи власної держа-
ви, не маючи своїх меценатів
- мільйонерів, звертаємося
до Вас. Величезної Країни,
як до тих, що творять
Збірку Українське Меценат-
ство, за одностороннім датком
на фінансування української
спортивно - пропагандивної
місії, яку з успіхом викону-
вав, виконує і хоче викону-
вати наш "Тризуб".

Вільні датки будуть від-
значені окремими почесними
грамотами, а менші датки о-
кремо зладженими посвідка-
ми. Крім того, наше Товари-
ство проголосить імена жер-
товдаців у доступній йому
пресі.

Ваші ласкаві датки проси-
мо слати на банкове конто
нашого Товариства:
Ukrainian Nationals, Self-
Reliance Credit Union, 4811
N. Broad St., Philadelphia, Pa.
Конто ч. 2926
Конто з. 2926
За Професійну Футбольну
Дружину "Тризуб"

Ларія Мазепа
голова Дирекційної Ради
Володимир Корчаківський
голова Екзекутиви

Новий з'їзд комуністів скликано на
25 листопада до Москви

Будапешт. - Наприкінці
5-денних нарад представни-
ків 54-ох комуністичних пар-
тій проголошено 5-сторінко-
вий комунікат, в якому
бувалися в "атмосфері това-
риства" і одвотрі вимини ду-
мок" на тему "міжнародної
співпраці у боротьбі за спіль-
ні цілі", проте нічого не ска-
зано про ті "спільні цілі".
Заповісив скликання міжна-
родного комуністичного з'їз-
ду у Москві на 25 листопа-
да ц. р., той комунікат вия-
вив, що у вересні відбудеться
ще один підготовчий з'їзд у
Будапешті. За пресовими ко-
ментарями - нема шансів,
що у тому новому збіговіщі
різноманітних комуністів
у Москві взяли участь
комуністи з Китаю, Альбанії,
Югославії, Північної Кореї,
Північного В'єтнаму, Руму-
нії і Куби, ото ж із своїми

країн - на всіх 14, де кому-
ністи стоять при кермі дер-
жавної влади. У тому буда-
пештському комунікаті не
згадано навіть слова "Ки-
тай", ні теж не зроблено ні-
якого натяку на події в Ру-
мунії, Польщі й Чехослова-
чії. Коментарі перекона-
ли, що в Москві не можна бу-
де реформувати ніякої
спільної дилетформы, на яку
погодились би не тільки ко-
муністи із зазначених вище
своє опозиційних супроти
Москви компартій, але й ін-
ші, які рішуче відмовляють-
ся будь-якої розгріз з Цейпін-
гом і не хочуть причинятися

Польський міністер куль-
тури Марія Мотика відкрит-
я в Освенцімі промашинній на-
вілью у честь 3-ох мільйонів
жидів, які загинули в тому
страшному концтаборі. Павли-
шан поставлений на місці
"блукую" 27, де відбулись най-
більш масові екзекуції. У то-
му павлишані показують історію
антисемітського руху в
різних країнах світу, заверше-
но політичною нацизмом. Але
в сучасній Польщі зріс знову
урядово підтримуваний анти-
семітський рух.

Праця
MALE & FEMALE

APPETIZING CLERKS
Тільки досвідчені. Добра плат-
ня і бенефіти. Власно Вашого
дому. Tel. Max Weissman між
9-10 A.M. (212) 347-2669
до 8 P.M. (212) 271-3368
Dan's Supreme Supermarkets

ОПЕРЕТОРКИ - КН
до шиття на машинах. Досвід.
Маш операторки можуть за-
робити великий грош при чо-
лов одязі. Пов'яз праця ш-
лий рік, молер фабрика, юні-
он бенефіти, фабрика перед
Ravison Street Station, Flushing
Line RT
Brookfield Clothier
34-02 Queens Blvd., L.I.C.
or phone Mr. Feiner at Mr.
Ben Schaps EX 2-8383

ПОМОЧІ у SNACK BAR
Чоловік і жінка в зрілому ві-
ці. Праця денна і вечірня. Доб-
ра нагода для відповідних лю-
дей. Голоситись:
Snack Bar
Floyds Discount Store
Jericho, L.I. (516) 931-7418

Прослав Зубаль

СЛУНВИ ТЯГНУТЬ...

Поволі, неспішно надходи-
ла весна того року. Ще так
недавно згинув сніг, тільки
по затінених долах і розвах
залігався, брудний і почор-
нілий. В лісі ще біліли в де-
яких місцях основи, скоро-
вані копальники, щоб вис-
хли і стратили на вази.

Але вже всюдю був світ-
лий переможний пріхід вес-
ни, що перед нею зима мусі-
ла здавати позиції. Перпі ас-
не зеленіли гілки всюдюу-
дній берези, на землі бігли
лінійні пали проліски, міс-
цями прегарно рожевіло трі-
лізке виче лико. Вчасними
ранками при сонячній пого-
ді розносилися цілючий за-
пах основи борів, всюдю
пахло живицею: правдива
розкіш повною груддю вдих-
ати такі лісові аромати.

Деся далеко під лісом ку-
вала і виводила весну зозу-
ля. А над недалекими поля-
ми завісав у повітрі жайво-
рошок, лопотючи крильцями
і співаючи свою весняну піс-
ню: все будилося з довгого
зимового сну до нового жи-
ття, ліс ожив.

На багатьох луках серед
лісів ясніла тафля випу-
щої води, від легкого подуву
теплого вітру морщилася по-
верхня вод, на яких подаль-
ше від берегів появлялися
грудями ліскі качки - криж-
ні, дикі качури, що своїм ак-
самітно - зеленим, пишним
піллям яснили до промі-
ня сонця і гордо парадова-
ли шукаючи поживи.

Та прийшов час і на слу-
кви, на цих сучі лісових пта-
х, що прилітали з вирю.
В день цей птах своїм до-
гм і тонким дзьобом бро-
дять лісом за поживою, за
хрощками на змійній та роз-
жерзній землі: на замерзлій
нічогі не відіс, тому й відлі-
тає на час морозів у тепліші
місця на півдні. Та на землі
неможливо на нього полю-
вати, бо знаменито маску-
ється своїм шаро - брудним
віллям на тлі високої трави
і листя.

Поліється на слухи піз-
німих вечорами, як вчасними
ранками, але краще вечера-
ми. В тому й всі труднощі
полювання. Переліт відбу-
вається над галінками се-
ред лісів, де рідко росте бе-
реза. Це звичайні улюблені

місця переліт. Лісник в та-
кий час майже ніколи не має
вільного часу, а в неділі і
свята не полюється від часу
св. Губерта. А коли й тра-
пляється вільний час, то саме
тоді слухати не перелітають,
а як перелітають то ізза на-
дагуючої темряви стрілі є ду-
же трудний, бо мало що ду-
жно. Треба добре вправлено-
го мисливця та ще пташино-
го, щоб скоро на тлі вечір-
нього неба з'явився того ско-
рого в легі птаха; Та тут де-
що помагає голос - звук,
який видають слухки. Тре-
ба бути уважним, коли по-
чується хриплий, горляний
і досить тихий звук "ххрр -
ххрр" милий і спокисливий
для мисливця. Успіх у стрі-
лянні до слухки є рідкий,
але зате дуже приємний. Та-
кому успішному стрільцеві
з чим похвалитися!

"АНТИРЕЛІГІЙНА СЕРІЯ"
ДЛЯ ДІТЕЙ

У київському журналі "Ук-
раїна" ч. 9 з березня ц. р. ди-
реktor видавництва для ді-
тей "Веселка" Дмитро Ткач
назвав десятки книг, запла-
нованих на цей рік. Найбіль-
ше з них присвячені Лені-
нові, навіть Маркові, зброй-
ним силам СССР, "50-річчю
ленінського комсомолу" і т.
п. Буде перевидано кілька
книжок класичної українсь-
кої дитячої літератури з до-
революційного періоду. Д.
Ткач заявив: "В "Антирелі-
гійній серії" важко віддати
перевагу котрійсь із книжок,
бо всі вони по-своєму ціка-
ві". Кілька книжок присвя-
чені... інквізиції, чудесам
сучасної хемії тощо, але ко-
жна має антирелігійне спря-
мування.

Miscellaneous
GERMAINE'S ICE CREAM
CAKES

Масло солодке печиво на
прийняття й інші нагоди - та-
кож споживають виробні на свя-
та, - на багатьох ручно деко-
рованих. Тільки правдива біг-
мететина, все уживаємо най-
правдивіші складники. Віді-
лайте щоб спробувати.
FT 7-9797, платня за Mr. K.
256-11 Hillside Avenue
Floral Park, Long Island

Нема то як на СОЮЗІВЦІ

ВЕСНОЮ!

**НА ЧУДОВІЙ ВАКАЦІЙНО-ВІДПОЧИНКОВІЙ
ОСЕЛІ УНСОЮЗУ**

Біля містечка Кергонска, в штаті Нью-Йорк.
ГАРНІ ВИТІДНІ КІМНАТИ - ЗНАМЕНИТА КУХНЯ
СПОРТОВІ УДОГДНЕННЯ

Якщо шукаєте на вкенд відпочинку серед приєм-
ної рідної атмосфери, спокону, далеко від замору мі-
ста, далеко від замученого міського повітря -

**приїжджайте тепер
на Союзівку**

втішатися свіжим, чистим, гірським, весняним
повітрям і сонцем.

Тому заздалегідь замовте собі місце на ДЕНЬ,
ТИЖДЕНЬ, ВІКЕНДИ - пишучи на адресу:

**UKRAINIAN NATIONAL ASS'N ESTATE
KERHONKSON, N.Y. 12446**
Kerhonkson 914 628-5641

ТАРЗАН, Ч. 5990. Фальшиве викрадення!

Коли вони знову зближа-
лися до села Томбу, Зукофф
нерувався. - Я - я думаю,
що тут є щось, що повинні
знати...

— Айві Вайнс є в селі. Я
заплатив Томбу, щоб влаш-
тував фальшиве викраден-
ня!

— Місфікація! — гук-
нув Джон Бішоп недоволе-
но. — Він справляє нам всім
труднощі, щоб здобути дене-
ву кіновою популярністю!